

VIKINGI – TEMNO RDEČI MORSKI PTIČI

Vikingi, o katerih govori naša tokratna Vesela šola, so ljubili vzdevke. Posebne značilnosti posameznega človeka so strnili v kratek vzdevek, ki je postal njegov zaščitni znak. Stara pesnitev naziva vikiške kmete z imeni Štrleča brada in Snopasta brada, Hišnik in Oproda, Fant in Vojščak. Pojavljajo se imena kot Bölwerk Obadov rilec, Thorsten Goltač polenovke in Grim s plešo. Še sočnejše so oznake za

hlapce. Imenovali so se Kravar in Razgrajač, Neotesanec in Grbavec, Klada in Kriva noga, Debelušnik in Volčji meh. Tudi poglavarji so bili deležni robotih vzdevkov. Tako so obstajali Harald Zajčja noga, Harald Sinjezobec, Harald Lepolasec in Harald Sivoplaščar. Pa tudi Ingjöld Zlohotež in Eyvind Bahač, Halvdan Belonožec in Ragnar Lodnastohlačnik, Erik Krvava sekira in Björn Železobočnik, Sigurd Kačjeoki in Olav Vranjenogi, Olaf Drvar in Olaf Kraljič, ženo Olafa pa so imenovali Aud Belooka.

Jezik teh znamenitih vojščakov s severa torej ni bil le skrajno bogat s podobami, ampak tudi poln posmehljivosti in hudobnosti. Ob svojem prekipevajočem temperamentu

so bili tudi naravno inteligentni, duhoviti ljudje, ki pa so se lahko v trenutku prelevili v surove in skrajno neusmiljene vojščake.

Šnofi. Šnofi
Kostoljubec.

NAPAD NA LINDISFARNE

V angleški kroniki iz 8. stoletja je datum 8. junij 793 zapisan s črkami, ki so tako rekoč prepojene s krvjo. Takole piše: *Nato pa se je nadnje zrušil pekel. Možje v ladjah so planili na suho, strahovito rjovel in mahali s sekirami in meči, naskočili brezobrambne samostanske brate, ki so jim bili polni zaupanja prišli naproti, jih vrgli na tla, jih ubijali, nekatere zvezali in odvlekli, druge odgnali, potem ko so jim odvzeli oblačila, in jih zasipali z ostudnimi psovki, marsikaterega pa utopili v morju.*

Lindisfarne je bil samostan na otočju Hebridi ob vzhodni angleški obali, kjer so v 160 let starem poslopju ži-

veli menihi. Otoška opatija je bila postavljena na enem častitljivih romarskih krajev Škotske, kjer so se menihi počutili varne pod zaščito svojih svetnikov. Divji napad na samostan, v katerem so plena željni neznani bojvniki izropali cerkveni zaklad, poteptali svete prostore, prevrnili oltarje, uničili knjižnico, oplenili kleti in kašče, pobili govedo in ovce

Ruševine Lindisfarna si radi ogledujejo turisti.

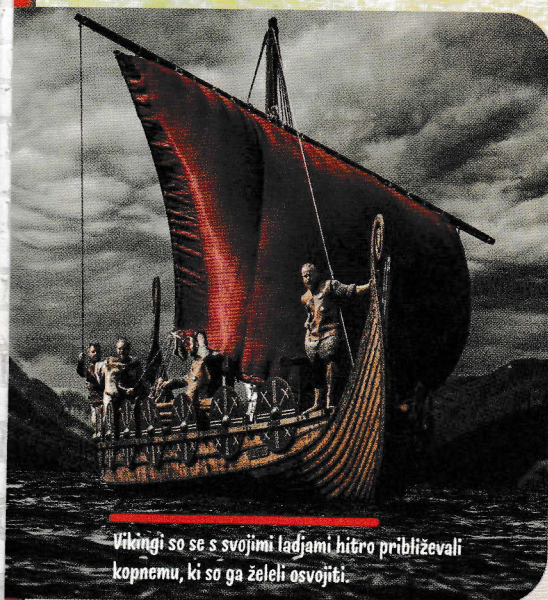

na pašnikih in nato vsa poslopja zažgali, je kakor ognjeno znamenje označil začetek vikinške dobe.

ROPARSKI HUDIČI ALI SLAVNI JUNAKI?

Proti takšnemu načinu piratstva, proti dejanjem strahovitega nasilja in grabežljivosti, ni bilo rešitve. Kdo so bili rdečelasi in svetlolasi napadalci s severa, ki so okoli leta 800 začeli vznemirjati dežele in ljudstva v Evropi in ki so potem 250 let stalno ogrožali obale celine? Kje je bil njihov dom? Kaj jih je gnalo v svet? Skupine dolgih ladij z velikimi štirikotnimi jadri so se bliskovito prikazovale in izginjale pred bolj ali manj branjenimi obalami. Roji rdečih jader so se hitro gibali po

morski površini. Kot galebi po ozračju. Lepo ime *Temno rdeči morski ptiči* so jim nadela premagana ljudstva. Krščanski duhovniki so v njih videli hudiče, ki so divjali skozi zgodovino Evrope. Napolnjevali so morja in dežele z vojno, ubijali so in tudi sami umirali. Ste že slišali za vikinški pogreb? Ladja s truplom umrlega se je oddaljila na odprto morje. Nato so goreče puščice, usmerjene proti ladji, prerezale obzorje. Kljub vsemu strašnemu nasilju so jih pisci nordijskih sag in legend pogosto spreminjali v junake.

Vikingi so se s svojimi ladjami hitro približevali kopnemu, ki so ga želeli osvojiti.

MOŽJE S SEVERA, DEČKI Z VESLI ALI MOŽJE JESENOVIH DREVES?

Izvor imena Viking vse do danes zaposluje reševalce ugank. Poskus označiti Vikinge kot prebivalce norveške pokrajine *Vik* se je le kratko upiral učenjaški kritiki; enako velja za razlago, da je njihovo ime sorodno glagolu *vige*, ki pomeni umakniti se. Viking bi bil torej morski ropar, ki s svojim plenom pobegne. Jezikoslovci so na podlagi tega izpeljali oznako za pomorskega bojvnika, ki se zadržuje na dolgi plovbi daleč od domovine – kar je dejansko bila ena najznačilnejših vikinjskih strasti. Franki so jim rekli *Normanni*, kar je pomenilo nordijski možje, možje s severa. Zgodovinar

Adam iz Bremna jih imenuje *Ascomani*, možje jesenovih dreves, ker so pri gradnji ladij radi uporabljali jesenovino. Za Irce so bili *Lochlannach*, severni ljudje. Slovani so jih klicali *Rusi*, po švedskem izrazu *ruotsi*, kar pomeni dečki z vesli, veslači. In Arabci, ki so bili sicer bolj civilizirani, pa enako nasilni, so jih zmerjali z *madjus*, kar pomeni poganske pošasti. Kakorkoli, dejstvo je, da so prišli z ozemlja današnje Danske, Švedske in Norveške. Njihova domovina je bila ogromni skandinavski polotok s prepadnimi gorovji in navpičnimi stenami, globokimi fjordi in mrzlim podnebjem.

Vikingi so prišli iz nordijskih dežel. Čudoviti severni sij je zaščitni znak teh dežel.

VELIKI OSVAJALNI POHOD

Vzroka za osvajalni pohod svetovnih razsežnosti sta bila prostorska stiska in izčrpana zemlja v domovini Vikingov, vendar vse to ne bi zadoščalo, če v njih ne bi bilo naravne pripravljenosti, da zaradi daljnih mamljivih ciljev tvegajo življenje – nekakšne pustolovske sile, ki ni poznala ne zakonov ne meja, in pa prave obsedenosti z morjem – severnjaški možje

so ljubili grozljive morske pojave in prezirali njegove strahove. Cilji, kamor so usmerili krmila svojih ladij, so se rodili iz geografskega položaja vikinških dežel. Težišča njihovega osvajanja so bile obalne pokrajine Zahodne Evrope, gozdovi in porečja Vzhodne Evrope in veliki otoki v severnem Atlantiku. Vse vikinške

plovbe so potekale po tako rekoč predpisanih progah. Bojevali so vojne proti frankovski državi, v 11. stoletju je vojvoda Viljem iz Normandije v bitki pri Hastingsu premagal Angleže in postal angleški kralj, naselili so Islandijo in Grenlandijo. V Sredozemlju in Rusiji so ustanavljali države. Prišli so do Volge in Bizanca ter bili sestavni del stratežev vzhodnorimskih cesarjev. Vrhunec svojega osvajanja so dosegli na poti proti Vinlandiji, današnji ameriški celine.

Viljem I., znan tudi kot Viljem Osvajalec, je bil prvi normanski kralj Anglije, ki je vladal od leta 1066 do svoje smrti leta 1087.

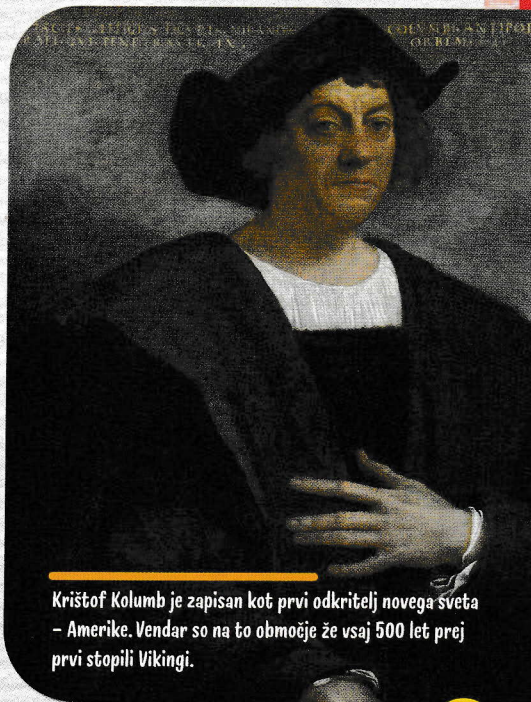

Z OBEMA ROKAMA SO SEGLI V ROSNO TRAVO ...

Danes vprašanje o tem, kateri Evropejec je prvi videl Ameriko, ni več predmet resnih raziskav. *Saga o Grenlandiji*, veliki ep iz 12. stoletja, jasno pripoveduje o mladeniču Bjørnu, ki je po morjih iskal svojega očeta in zašel predaleč na zahod: *Pet dni so pluli. Nato so zagledali suho zemljo in se pogovarjali, katera zemlja bi to mogla biti. Bjørn je menil, da to ne more biti Grenlandija, ker nima visokih gora in ledenikov, pač pa je*

nizka in pokrita s temnimi gozdovi. Tako je okoli leta 1000 Bjørnu Herjulfssonu pripadla čast, da je bil prvi Evropejec, ki je videl obale nove celine, veliko kasneje imenovane Amerika. In to petsto let pred očmi Kristofa Kolumba. Kmalu zatem je Leif Eriksson prvi pristal na Novi Fundlandiji, na ameriški obali: *Z obema rokama so segli v rosno travo, jo pokusili in menili, da tako sladke stvari še nikoli niso imeli na jeziku.* Obrežja so bila bela, rečne doline rodovitne, gozdovi gosti – skratka dežela, ki jo je ustvaril bog v trenutku, ko je bil dobre volje. Ker je Leif našel grozdje, je deželo poimenoval Vinlandija – vinska dežela. Tukaj so arheologi našli ostanke Leifovih naselij, prav takšne kot na Norveškem. Tako so razbili zadnji dvom. Vikingi so prvi odkrili ameriško celino. Zgodovina je prvenstvo vseeno pripisala Kolumbu. Vikingi niso vedeli, kaj so

odkrili, pa tudi Kolumb se vse do smrti tega ni zavedal. Res pa je tudi, da so njegovi nasledniki zelo hitro odkrili resnico in novi svet kmalu ni bil več skrivnost.

Kristof Kolumb je zapisan kot prvi odkritelj novega sveta – Amerike. Vendar so na to območje že vsaj 500 let prej prvi stopili Vikingi.

Vikingi so veljali za odlične ladjedelce.

LADJEVJE IZ HITRIH BOJNIH LADIJ

Vikingi so imeli zelo močno ladjevje. Sestavljeno je bilo iz hitrih bojnih ladij, imenovanih *drakarji*. Dolge in vitke ladje podolgovate oblike so bile primerne tako za plovbo po rekah kot za plovbo po morju. Imele so leseno

gredljo in preprečevala, da bi jambor ob polni obremenjenosti poškodoval trup ladje. Poleg jader so ladje poganjali še veslači. Tako so pridobili okretnost in hitrost. Manjše ladje so imele do trinajst veslačev na vsaki

strani, večje do dvajset. Ladje so gradili iz hrastovega, borovega in jesenovega lesa. Grajene so bile na tako imenovani strešni način, kar pomeni, da so se deske trupa med seboj prekrivale, vmesne špranje pa so zatesnili z volno, ki je bila prepojena s smolo. Deske so pritrjevali z železnimi kovicami. Deseta in štirinajsta deska trupa sta morali biti še posebej močni, saj je bila prva na vodni gladini, v drugi pa so bile odprtine za vesla. Na premcu in bokih so imele izrezljane živalske podobe. Vrh premca je krasila obvezna zmajeva glava, po kateri je bila vikiška ladja najbolj prepoznavna. V pristaniščih so zmajevo glavo sneli, da ne bi užalili zemeljskih duhov.

gredljo in preprečevala, da bi jambor ob polni obremenjenosti poškodoval trup ladje. Poleg jader so ladje poganjali še veslači. Tako so pridobili okretnost in hitrost. Manjše ladje so imele do trinajst veslačev na vsaki

BIGDØY

Polotok Bigdøy v glavnem mestu Norveške Oslu je imenovan *polotok muzejev*. Med drugimi stoji tukaj tudi vikiški muzej. Hrani originalne vikiške ladje, ki so nekoč to ljudstvo ponesle do največjih pomorskih časti. Arheologi so jih našli zakopane v morskem blatu in mulju, kar jih je ohranilo za današnji čas. Več ladij so izkopal tudi na kopnem, saj so Vikingi svoje pomembne ljudi pogosto pokopavali skupaj z njihovimi ladjami. Zanimivo je, da na ladjah ni nobenih kabin oziroma zavetij za

prenočevanje, kar potrjuje teorijo, da so Vikingi pluli pretežno podnevi. Zvečer so pristali, prespali na kopnem in zjutraj nadaljevali pot. So se ti vrhunski vojščaki torej res bali teme in nočnega neba? To pomeni, da so morali zbrati res izreden pogum, da so se upali odpraviti na pot proti Islandiji, Grenlandiji in obalam Amerike.

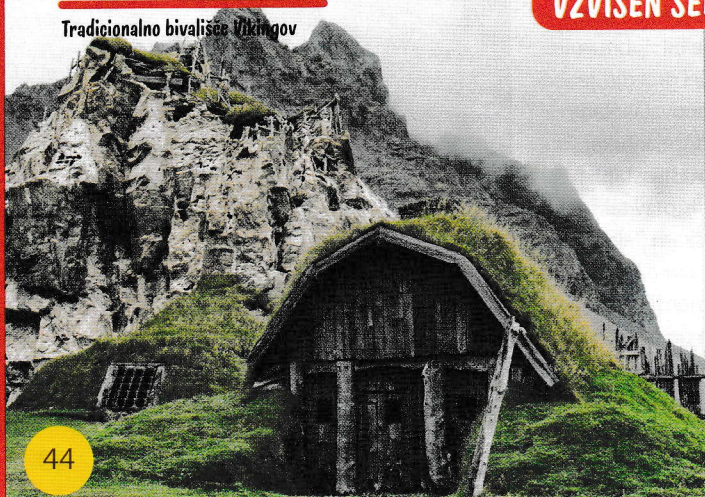
V Vikiškem muzeju v Oslu si lahko ogledate izvirne vikiške ladje.

Tradicionalno bivališče Vikingov

VZVIŠEN SEDEŽ HIŠNEGA GOSPODARJA VIKIŠKE KMETIJE

V bistvu so bili Vikingi preprosti kmetovalci. Živeli so od skromnih plodov negostoljubne zemlje v severni Evropi. Čeprav jih najbolj poznamo po roparskih pohodih, ti niso bili najpomembnejši del njihovega življenja. Vikiška bivalna hiša ne spada med teme umetnostne zgodovine. Njena konstrukcija je bila preprosta, udobje, ki ga je dajala, majhno. Kaj več kot toploto, zaprtost in varnost svojim prebivalcem ni ponudila. Dvoranski podolgovati prostor sta dve vrsti stebrov delili v tri podolžne dele. Oba stranska sta bila malce dvignjena in sta

bila namenjena za sedenje in ležanje. V boljših hišah sta bila opremljena s klopmi po vsej dolžini, naslonjenimi na stene, ki so bile iz pletiva, premazanega z ilovico, ali iz lesenih plohov. Hišni gospodar je sedel na sredini južnega stranskega dela – nasproti zračnika v strehi, skozi katerega je padala sončna svetloba – na

privzdignjenem prostoru: to je bil tisti znameniti vzvišeni sedež, s katerega se je lahko kraljevsko razgledoval gospodar kmetije. Njemu nasproti so stali manjši sedeži, namenjeni odličnim gostom. Sredi dvorane je plapolal ogenj, ki ga nordijske pripovedi ali *sage* opisujejo kot središče družinskega življenja.

ZVOKI ROGOV ZA GORO MESA

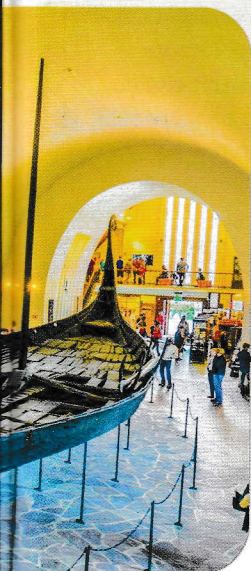
Poleg kruha so jedli veliko mesa. Arabec Ibn Fadlan je zapisal, da so jedci svinjskega mesa in pravi požeruhi. Gostija se je pogosto začela z zvoki rogov (mimogrede, ni povsem jasno, ali so na čeladah res nosili rogove); nato je prišlo na mizo meso, prave gore mesa. Kastri-rani merjasci so bili po njihovem pojmovanju ne samo okusni, temveč tudi krepilni za dušo in srce. Kuhali so jih ali pekli na odprtem ognju.

Glavna jed je bila enolončnica z obilnimi mesnimi vložki – ta hrana je postala narodna jed običajnih Vikingov. Glavni obed je vedno potekal zvečer in je bil po jutranji kaši edini dnevni obrok. Mesna juha se je kuhala v polkrožnih, štiri- do šestlitrskih železnih kotlih, ki so na verigah viseli nad odprtim ognjem. Kljub ljubezni do mesa pa je njihova prehrana zado-stila tudi potrebam po vitaminih. Vitamin A so dobili iz rib, vitamin B iz grobo zmlete moke, vitamin C ob

Vikingi so pojedli veliko mesa.

pomanjkanju zelenjave in sadja iz čebule in jagod in vitamin D iz ribjih jeter in mleka.

MLADI GOSPOD PREIZKUSI SVOJO MOČ

Sage pripovedujejo, kako zelo so cenili telesne zmogljivosti. Harald Sinjezobec je bil zelo občudovan smučar. Gunnar iz sage o Njalsu je s polno bojno opremo na

sebi preskakoval več kot šest metrov široke potoke. Neverjetne atletske sposobnosti so sage pripisovale Olafu Tryggvasonu, velikemu junaku nordijske zgodovine: *Medtem ko so možje veslali, je lahko tekel zunaj čolna po veslih in z lokom in puščico odstrelil dečku kroglo z glave. Znal je hkrati vreči*

dve kopji ter ujeti nasproti drveče sovražno kopje.

Naj so to bajke ali ne, vsekakor takšna sporočila kažejo, da je beseda moč stala na lestvici njihovih besed najvišje. Božja zapoved *Ne ubijaj* pri Vikingih ni imela nobene veljave. Da etičnosti niso pripisovali posebnega pomena in da so človeško življenje hladnokrvno prepuščali brutalnosti naravnega zakona, dokazuje zgodba o mladeniču, ki si je pridobil nov meč. Najprej ga je preizkusil na vejah in drevesnih krošnjah, ko pa mu je naproti prišel podložnik njegovega očeta, mu je z enim udarcem ločil glavo od telesa. Ves srečen je potem pripovedoval družini, kako uspešno je preizkusil novo orožje, in bil za to deležen pohvale.

Vikingom brutalnost in hladnokrvno ubijanje nista bila tuja.

VALKIRE OB NEDELJAH

Vsakdanja ženska obleka je bila preprosta: prek platnene srajce so nosile iz dveh delov sestavljeno obleko, ki je na sprednji strani visela na dveh prsnih sponkah. Čeznjo so oblekle kratek ali malo daljši brezrokavni plašč. Mlada dekleta so nosila mini krila in škornje. Najraje od vsega pa so ženske imele različen nakit in okrasje. Že omenjeni Ibn Fadlan ga opisuje zelo natančno: *Vsaka teh žensk nosi na obeh straneh prsi tulec iz železa, srebra, bakra in*

zlata, odvisno od vrednosti premoženja svojega moža. Okoli vratu nosijo ogrlice iz zlata in srebra. Za vsakih deset tisoč srebrnikov povečane-ga premoženja lahko mož svoji ženi doda novo ogrlico. Z vsem tem okrasjem so bile ženske včasih videti skoraj kot valkire, nordijske boginje usode, na sprehodu v nedeljo popoldne.

VEČNO TRAJAJOČE PIVSKE RADOSTI

Vsaj dvakrat ali trikrat na leto so se poskušali vikinški kmetje s popolno pijanostjo spraviti v stanje, v katerem so imeli za podobne bogovom. Popolna

pijanost je bila torej obredno dejanje. Navade pri popivanju so sestavljale predvsem vulgarne surovosti in triki, katerih

Tudi ženske so znale ravnati z orožjem.

namen je bil izzivanje k vse hitrejšemu in vse bolj nezmernemu goljanju pijače. Vse to je spremljalo hrupno bahavo širokoustenje. Po končani zabavi so marsikdaj na tleh, prepojenih z razlito medico, ležali ne le pijanci, temveč tudi ranjenci in mrtvi. Vikinškemu kmetu, ki se je sredi tulečega kroga pijanih tovarišev do telesnega zloma predajal medicini, ni šlo le za doseganje pijanosti, temveč je v popivanju iskal tudi potrdilo svoje moči in svojega premoženja. Vrednost premoženja pa jim je pomenila sploh najpomembnejšo stvar v življenju.

Vikinški so radi popivali. Za kozarec so uporabljali živalske rogove.

ŽIVLJENJSKA PRAVILA PLEMIČA KNIGGEJA

Sage pohvalno govorijo tudi o preišljenih in previdnih ljudeh in ne samo o bojevnih junakih. Tako v njih najdemo tudi številne nasvete, kako živeti. Nekaj življenjskih pravil je zapisanih iz življenja vikinškega plemiča Kniggeja:

- 👁️ **Kdor odpre vrata, naj se skrbno razgleda in se prepriča, ali ne sedijo za vrati sovražniki.**
- 👁️ **Treba je oditi ob pravem času, ne biti večno gost na istem mestu.**
- 👁️ **Mož naj bo zmerno pameten, ampak ne preveč pameten.**
- 👁️ **Dan hvali zvečer, ženo, ko je mrtva, meč, kadar se je izkazal.**

PRI ODINU IN THORU

Odin je bil gospodar neba, pesnik in mislec, vojskovodja in bog mrtvih. Odkril je rune – skrivnostne pismenke, ki so jih uporabljali bolj za čaranje kot sporazumevanje in jih je bilo ravno zato moč najti predvsem na nagrobnih in spominskih kamnih. Za Vikinge je bil Odin predvsem pomemben kot vojni bog. Ukazoval je viharjem in jezdil na svojem osmeronogem konju, najhitrejšem in najvztrajnejšem od vseh konj na svetu, in nastopal kot vodja lovskega

tropa – hord divjih vojščakov. Thor – najbolj ljudski med vsemi bogovi – je bil predstavljen kot korenjak z rdečo brado, ki je v enem samem delovnem dnevu pospravil celega vola in pognal po razgretem grlu tri sode medicine. Vedno je nosil znamenito kladivo mjölnir, ki je vse zdrobilo. Metal ga je kot sekuro. Vikingom je predstavljal dobrega duha – idealni lik, v katerem so prepoznavali sami sebe. S ponosom so se imenovali *Thorovo ljudstvo*.

Rune so starodavna abeceda germanskih in nordijskih ljudstev. Staronordijska beseda »rún« pomeni skrivnost, črka, misterij.

UMETNOST – ŽIVALSKI PRAVLJIČNI SVET

Ladje, vozovi in sani, s katerimi so Vikingi opremljali svoje umrle za pot v posmrtno življenje,

kažejo ne samo obrtniško spretnost, ampak tudi občutek za slog in domišljijo – lahko bi rekli umetnost.

Celoten vozni park umrle kraljice je bil razkošno opremljen z rezbarijami. Oba ladijska konca se iztekata v čudoviti spirali; spredaj se končuje v kačji glavi, zadaj pa v zavitem kačjem repu. Stranske dele krasijo razgibane podobe, ki se ob podrobnem opazovanju izkažejo za preplet živali s človeškimi rokami in bradami palčkov.

Vikinški svet je bil živalski pravljčni svet. Upodobitve živali na severu Evrope od 5. do 12. stoletja so bile vrsta umetnosti.

Vikingi so podobe živali izrezljali v les.

STROKOVNJAKI ZA VSE

Vikingi so živino gojili z velikim veseljem in hlevi so bili kmetovalcu bolj pomembni kot polja. K stalnemu kmetovemu spremstvu so spadali psi in konji. Logično je, da so gospodarjeve najljubše živali tudi pokopali skupaj z njim. Konj je bil deležen obrednega čaščenja, krava pa je veljala kot simbol blaginje. Bogastva posameznega Vikinga niso merili le po velikosti njegove zemlje, ampak tudi po številu njegovih krav. Slavni vojskovodja Erik Rdeči je imel štiri velike hleve s štiridesetimi posamičnimi stajami. Ime in sloves kmetovalca so visoko na severu določale črede severnih jelenov. Tudi črede ovac so bile njihov ponos. Lovu in ribolovu so posvečali veliko časa, saj sta jih spominjala na bitke in vojne. Prav tako so bili spretni rokodelci.

Vikingi so umrle pokopali z njihovimi najljubšimi živalmi.

VELIKI FINALE – THOROVO KLADIVO IN KRISTUSOV KRIŽ

Začetek vikinške slave označuje napad na Lindisfarne. Ne moremo pa navesti nobenega dogodka, ki bi bil tako izreden, da bi ga izbrali za konec obdobja njihovih uspehov. Njihova junaška doba uplahne kakor voda po ogromni povodnji. Porazgubi se nekje v letih in desetletjih po končanem pokristjanjevanju, ko Thorovo kladivo zamenja Kristusov križ. Vikingi so se nasilju misijonarjev in vsiljevanju krščanstva dobro in dolgo upirali. Toda na koncu so izgubili: na Danskem ob prelomu tisočletja, na Norveškem petdeset let pozneje, na Švedskem še sto let pozneje. V začetku 12. stoletja so slovanski gusarji napadli vikinško mesto Kungahälla na zahodni švedski obali, ga opustošili in sedem tisoč Vikingov prodali v suženjstvo. Tako se je končalo vikinško obdobje – lovci so se spremenili v preganjance.

Kljub koncu Vikingov še vedno radi pripovedujemo in poslušamo zgodbe o njih. Prijubljeni so tudi filmi in serije, ki so nastali iz legend in zgodb o Vikingih.

VIKE VIKING

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je švedski pisatelj Runer Jonsson objavil serijo mladinskih knjig, ki jih imamo tudi v slovenskem prevodu. Glavni junak teh pripovedi je mladi Viking, ki se imenuje Vike. Njegova posebnost je, da najde rešitev iz vseh težav tudi takrat, ko izkušnost odraslih odpove. Zabavna pripoved je polna domislic in napetih dogodkov z nepričakovanimi, presenetljivimi preobratni. In morda je kar prav, da dobi bistri Vike zaključno besedo naše pripovedi:

Prav imaš, je rekel Halvar stražarju. Zdaj pa imamo! Samo eno nam preostane – umreti v boju in umreti kot moške. Nihče ne bo mogel trditi o nas, da smo izdali svojo dolžnost. Tečno pa je vseeno.

Tvoje govoričenje je še bolj tečno, je rekel Vike. Umreti kot moške!

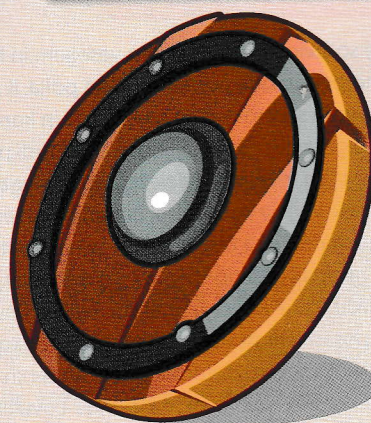
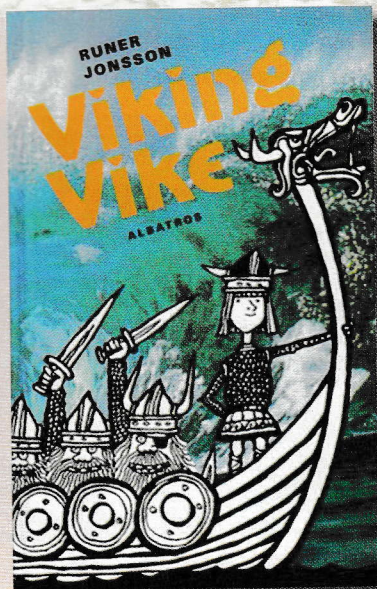
Sram te bodi, mulec! je zarjul Halvar. Saj smo Vikingi!

A tako, je rekel Vike. Meni pa se zdi čisto vseeno, če umreš kot moški ali kot ženska.

Tiho! je zakričal Halvar. Si še prezelen, da bi to razumel.

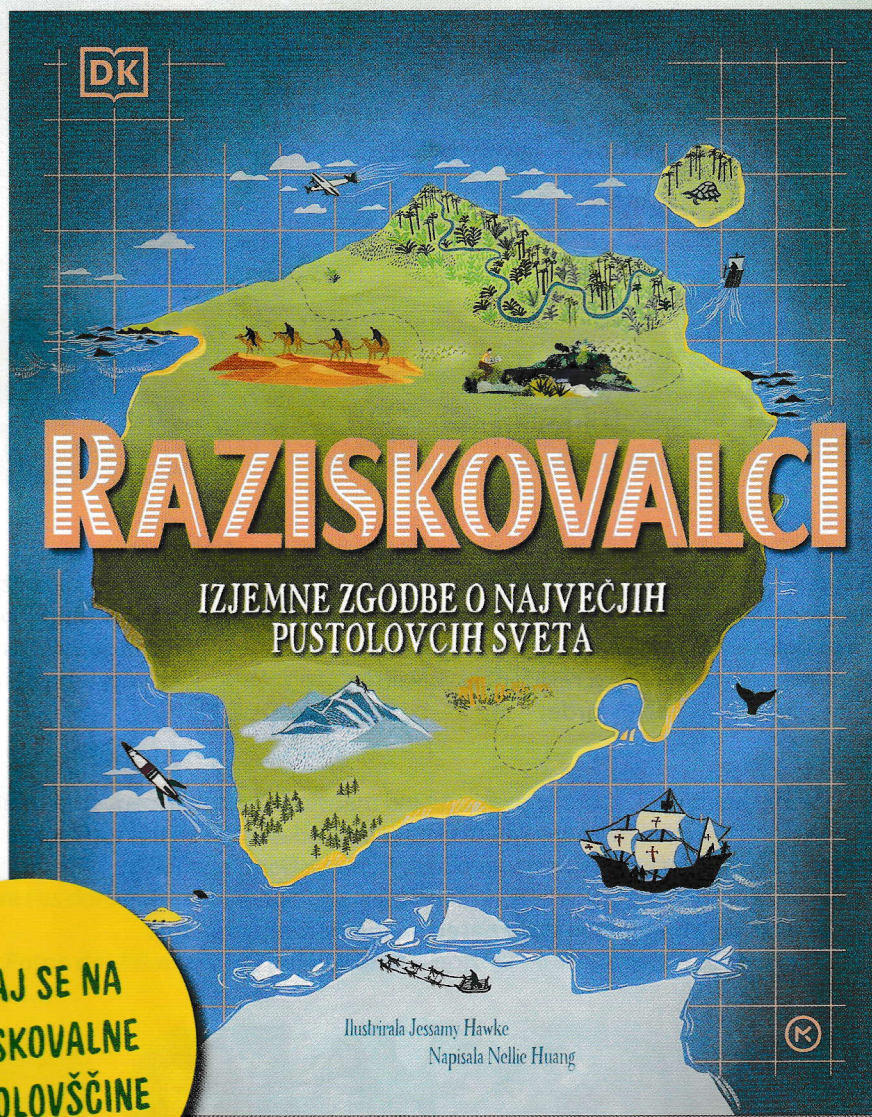
Joj, je rekel Vike, in še enkrat joj. Godrnjaš in tuliš zato, ker ne veš, kaj bi. To je samo tvoj način predaje. Jaz pa vem nekaj, kar se še bolj spodobi za Vikinga, kot da umre.

In kaj bi to bilo? je vprašal Halvar. Na primer to, da se reši iz zagate, je rekel Vike ...

Po knjigah Vike Viking je bilo posnetih nešteto risank in filmov.

VESELA ŠOLA PRIPOROČA:

PODAJ SE NA
RAZISKOVALNE
PUSTOLOVŠČINE

Z znanjem in malo sreče lahko osvojiš čudovito knjigo Raziskovalci, v kateri boš raziskal še več zanimivosti o neustrašnih Vikingih.

Obišči veselasola.net, reši učno pot o Vikingih, oddaj podatke in počakaj do **5. decembra**, ko bomo izžrebali srečneža, prejemnika knjige Raziskovalci.

NORSE MYTHOLOGY

The Norse mythology talks about the pre-Christian religions and the Scandinavian legends. According to the Norse mythology the Earth is a flat round plate with Asgard, the residence of Gods, in the centre.

Mark the three gods that belong to the Norse mythology:

THOR

ZEUS

LOKI

POSEIDON

HERA

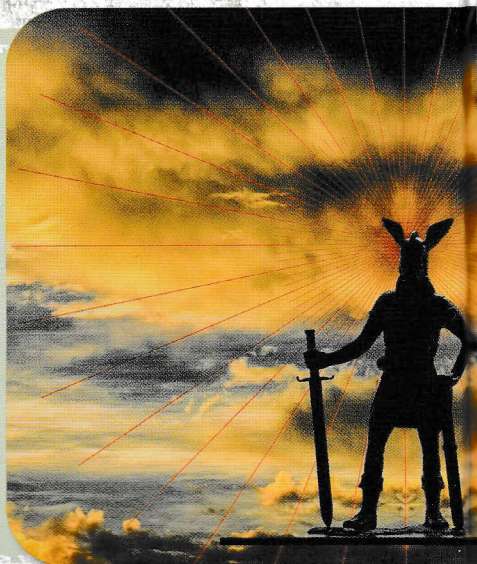
ATHENA

APHRODITE

MARS

ODIN

CUPID (LAT. AMOR)

VOCABULARY

the Vikings – Vikingi
gods – bogovi
mythology – mitologija
a story – zgodba
a giant – velikan

a monster – pošast
a religion – verovanje
Scandinavians – Skandinavci
Norse – nordijski
a residence – bivališče
order – red

chaos – kaos
weapons – orožje
a battleship – bojna ladja
a conquest – osvojitvev ozemlja
cruelty – krutost

The tales of the Norse mythology talk about gods, giants and monsters. Gods represent order while giants represent chaos and disorder. There are a lot of films and tv series made on this topic in the world of films. The directors have drawn their inspiration precisely from the Norse mythology.

Mark the photos of films which show the story based on the Norse mythology.

PIONIRSKI DOM

Jaz sem že vpisana.
Kaj pa ti?

DIE NORDISCHE MYTHOLOGIE

Die nordische Mythologie bezieht sich auf den vorchristlichen Glauben und die Legenden der Skandinavien. In der nordischen Mythologie ist die Erde eine flache, runde Scheibe, in deren Mitte sich das Asgard befindet, die Wohnstätte der Götter.

Unterstreiche die drei Götter, die zur nordischen Mythologie gehören.

THOR

ZEUS

LOKI

POSEIDON

HERA

ATHENE

APHRODITE

MARS

ODIN

AMOR

WÖRTERBUCH

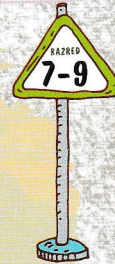
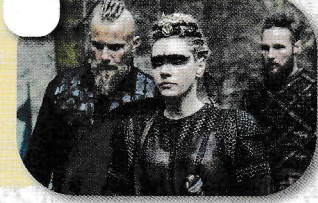
- die Wikinger – Vikingi
- die Götter – bogovi
- die Mythologie – mitologija
- die Geschichte (n) – zgodba/zgodbe
- der Riese – velikan

- das Ungeheuer – pošast
- der Glaube – verovanje
- die Skandinavien – Skandinavci
- nordisch – nordijski
- die Wohnstätte – bivališče
- die Ordnung – red

- das Chaos – kaos
- die Waffen – orožje
- das Kriegsschiff – bojna ladja
- die Eroberung der Erde – osvajanje ozemlja
- die Brutalität – krutost

Die Geschichten in der nordischen Mythologie handeln von Göttern, Riesen und Ungeheuern. Die Götter stellen die Ordnung dar, während die Riesen und die Ungeheuer für Chaos und Unordnung stehen. Aus der Filmwelt kennen wir viele Filme und Serien zu diesem Thema. Die Inspiration für den Inhalt solcher Filme haben die Regisseure aus der nordischen Mythologie geschöpft.

Unterstreiche die Fotos der Filmszenen, bei denen die nordische Mythologie die zentrale Geschichte darstellt.

KULTURNO - UMETNIŠKI PROGRAMI
TUJI JEZIKI IN KULTURE

WWW.PIONIRSKI-DOM.SI

PIONIRSKI DOM

OGLASNO SPOROČILO

1. KAJ JE BIL LINDISFARNE?

- a. Bojna ladja.
- b. Samostan.
- c. Viking.
- d. Meč.

4. DRŽI ALI NE DRŽI?

Nihče ne ve natančno kdaj je bil konec dobe Vikingov.

- DRŽI
- NE DRŽI

5. KAKO SO SE IMENOVALE NORDIJSKE BOGINJE USODE?

5. KAJ JE BILA GLAVNA JED VIKINGOV?

- a. Mesna juha.
- b. Zelenjavna mineštra.
- c. Pečenka.
- d. Pogača.

2. PRAVILNO POVEŽI.

- Thor
- kladivo
- Odin
- rune

4. KAKO SE JE IMENOVALA BOJNA LADJA VIKINGOV?

- a. Kerling.
- b. Jambor.
- c. Drakar.
- d. Bigdøy.

3. KAKO SE IMENUJE GLAVNO MESTO NORVEŠKE?

2. PRAVILNO POVEŽI

- Irci
- Rusi
- Franki
- Lochlannach
- Slovani
- Normanni

1. POLOTOK BIGDØY JE NA:

- a. Švedskem.
- b. Danskem.
- c. Norveškem.
- d. Irskem.

3. DRŽI ALI NE DRŽI?

Okoli leta 1000 je bil Bjørn Herjulfsson prvi Evropejec, ki je videl obale nove celine, veliko kasneje imenovane Amerika.

- DRŽI
- NE DRŽI

Obišči veselasola.net in reši učno pot. Čakajo te lepe nagrade.

ŠOLSKO TEKMOVANJE BO 10. 3. 2021, DRŽAVNO PA 14. 4. 2021.

Izpolni preizkus in ga pošlji na naslov: Vesela šola, Mladinska knjiga Založba, Slovenska 29, 1000 Ljubljana, s pripisom **Novembrska VŠ.**

Ne pozabi pripisati svojih podatkov (ime in priimek, naslov). Podatke naj podpiše eden od staršev oziroma skrbnikov, ki s podpisom dovoljuje, da jih posreduješ in sodeluješ v nagradni igri. Med prispelimi pravilnimi odgovori bomo **4. decembra 2020** izžrebali nekaj srečnežev, ki jih čakajo nagrade. Imena nagrajencev bodo v tednu dni po žrebanju objavljena na www.veselasola.net, kjer so objavljena tudi pravila nagradnih iger.

IME IN PRIIMEK VESELOŠOLCA

NASLOV

PODPIS STARŠA

RAZRED

4-6

7-9

(OBKROŽI)

NOVEMBRSKO TEMO O VIKINGIH SMO PRIPRAVILI:

Aleš Nosan; Pionirski dom (angleški in nemški del); Matej De Cecco (ilustracija); Manca Švara (oblikovanje); Vera Jakopič (lektoriranje); Rebeka Tomšič (urednica).
Slikovno gradivo: Shutterstock.

Pri izpeljavi celotne zasnove letošnje Vesele šole nam pomagajo Telekom Slovenije in Zavarovalnica Triglav.

Vesela šola je priloga mesečne revije Pil; letnik 51, št. 03 (november 2020).